

Bruxelles, 27.6.2019
COM(2019) 292 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind punerea în aplicare a Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II) în ceea ce privește supravegherea la nivel de grup și gestionarea capitalului în cadrul unui grup de întreprinderi de asigurare sau de reasigurare

I. Introducere

De la 1 ianuarie 2016, când a intrat în vigoare, Directiva Solvabilitate II¹ a oferit un cadru prudential solid și robust pentru societățile de asigurare și de reasigurare din UE. Pe baza profilului de risc al fiecărei societăți, aceasta promovează comparabilitatea, transparența și competitivitatea.

Titlul III din Directiva Solvabilitate II se referă la supravegherea întreprinderilor de asigurare și de reasigurare care fac parte dintr-un grup (denumită în continuare „supravegherea la nivel de grup”). Directiva utilizează un model inovativ de supraveghere, care atribuie un rol-cheie unui supraveghetor al grupului, recunoscând și menținând în același timp un rol important pentru supraveghetorii fiecărei întreprinderi de asigurări.

În conformitate cu articolul 242 alineatul (2) din Directiva Solvabilitate II, prezentul raport evaluează beneficiile intensificării supravegherii la nivel de grup și beneficiile gestionării capitalului în cadrul unui grup de întreprinderi de asigurare sau de reasigurare.

La 7 iunie 2018, Comisia a solicitat Autorității Europene de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA) să contribuie la raport². Contribuția EIOPA, astfel cum a fost furnizată la 19 decembrie 2018³, a fost inclusă în acest raport.

Raportul este împărțit în patru părți. Capitolul II analizează practicile de supraveghere și provocările legate de stabilirea domeniului de aplicare și de exercitarea competențelor de supraveghere asupra grupurilor. Capitolele III și IV analizează provocările și incertitudinile juridice legate de calculul solvabilității la nivel de grup, guvernanta la nivel de grup și raportarea la nivel de grup⁴. În sfârșit, capitolul V oferă o scurtă trecere în revistă a evoluțiilor în materie de mediere a disputelor din domeniul supravegherii și în ceea ce privește schemele de garantare a asigurărilor (*Insurance Guarantee Schemes - IGS*), care nu au o legătură directă cu supravegherea la nivel de grup.

Unele teme nu sunt abordate în acest raport. Literalele (g) și (i) de la articolul 242 alineatul (2) din Directiva Solvabilitate II au legătură cu cadrele de rezoluție. Deși Comisia monitorizează evoluțiile internaționale în materie de rezoluție și de risc sistemic⁵, nu a existat nicio inițiativă de anvergură în acest domeniu, la nivelul UE, de la intrarea în vigoare a Directivei Solvabilitate II. În mod similar, articolul 242 alineatul (2) litera (f) se referă la un cadru armonizat privind transferabilitatea activelor, procedurile de insolvență și lichidare. În prezent, nu este elaborată nicio politică în acest domeniu, nici la nivelul UE, nici la nivel internațional.

Cu excepția cazului în care se specifică altfel, raportul utilizează date înregistrate până la sfârșitul anului 2017 care acoperă cele 28 de state membre ale Uniunii Europene.

¹ Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), JO L 335, 17.12.2009, p. 1.

² A se vedea [scrisoarea transmisă către EIOPA](#) și [anexa detaliată](#).

³ Disponibilă [la acest link](#).

⁴ Denumite în mod curent cerințele din „pilonul I”, din „pilonul II” și, respectiv, din „pilonul III”.

⁵ A se vedea, de exemplu, [acest link](#).

II. Domeniul de aplicare al supravegherii la nivel de grup și competențele de supraveghere a grupurilor de asigurare și de reasigurare

Directiva Solvabilitate II prevede că supravegherea la nivelul grupului trebuie să se aplice în următoarele cazuri⁶:

- în fruntea grupului se află o întreprindere de asigurare sau de reasigurare cu sediul în Spațiul Economic European (SEE) și cel puțin una dintre întreprinderile sale afiliate este o altă întreprindere de asigurare sau de reasigurare cu sediul în SEE sau într-o țară terță;
- grupul include o filială a unei întreprinderi de asigurare sau de reasigurare cu sediul în SEE, iar întreprinderea-mamă a grupului este fie o întreprindere de asigurare sau de reasigurare, fie un holding de asigurare ori un holding financiar mixt⁷ cu sediul în SEE sau într-o țară terță;
- grupul include o filială a unei întreprinderi de asigurare sau de reasigurare cu sediul în SEE, iar întreprinderea-mamă a grupului este un holding mixt de asigurare⁸; în acest caz specific, supravegherea la nivel de grup se limitează la supravegherea tranzacțiilor intragrup în care este implicată o întreprindere de asigurare sau de reasigurare⁹.

Potrivit informațiilor cu privire la supraveghere publicate de autoritățile naționale de supraveghere (denumite în continuare „ANS”), aproximativ 350 de grupuri sunt supravegheate de un supraveghetor al grupului în UE.

a. Exercitarea supravegherii la nivel de grup în cazul în care ultima întreprindere-mamă are sediul central într-o țară terță

Numărul achizițiilor de asigurători europeni efectuate de investitori din afara SEE a crescut în ultimii ani¹⁰. Într-adevăr, introducerea Directivei Solvabilitate II a impus asigurătorilor să își reexamineze afacerile în lumina noilor cerințe de capital. Potrivit unor practicieni, este posibil ca acest exercițiu să fi facilitat identificarea întreprinderilor mai adecvate pentru cesionări și noi achiziții, deși nu există dovezi concludente în acest sens. Activitățile de supraveghere desfășurate de EIOPA contribuie la monitorizarea acestei tendințe.

În prezent, aproximativ 200 de grupuri de asigurare au ultima lor întreprindere-mamă într-o țară terță. Aceste grupuri fac obiectul supravegherii la nivel de grup în Directiva Solvabilitate II¹¹. În timp ce ANS trebuie să se bazeze pe supravegherea la nivel de grup exercitată de autoritățile de supraveghere din țări terțe echivalente¹², acestea au obligația de a aplica în mod direct supravegherea la nivel mondial a grupului în cazul în care ultima întreprindere-mamă are sediul central într-o țară terță neechivalentă¹³. În cazul în care nu există un holding care să facă obiectul consolidării în SEE, Directiva Solvabilitate II prevede că supraveghetorul

⁶ A se vedea articolul 213 alineatul (2) din Directiva Solvabilitate II.

⁷ Astfel cum sunt definite la articolul 212 alineatul (1) literele (f) și, respectiv, (h) din Directiva Solvabilitate II.

⁸ Astfel cum este definit la articolul 212 alineatul (1) litera (g) din Directiva Solvabilitate II.

⁹ A se vedea articolul 265 din Directiva Solvabilitate II.

¹⁰ De exemplu, începând din 2017, grupuri de asigurare și investitori în societăți necotate din China, Japonia, Statele Unite, Elveția și Canada au achiziționat (o participație la capitalul unor) întreprinderi de asigurare stabilite în UE.

¹¹ A se vedea articolul 213 alineatul (2) litera (c) din Directiva Solvabilitate II.

¹² A se vedea articolul 261 din Directiva Solvabilitate II.

¹³ A se vedea articolul 262 alineatul (1) din Directiva Solvabilitate II.

grupului ar trebui să fie autoritatea de supraveghere care a autorizat întreprinderea de asigurare sau de reasigurare cu cel mai mare total al bilanțului¹⁴.

Prin urmare, o supraveghere deplină la nivel de grup poate fi dificil de exercitat în cazul ultimei întreprinderi-mamă, având în vedere că implică accesul la informații referitoare la activități din afara Uniunii. Acesta este motivul pentru care articolul 262 alineatul (2) din Directiva Solvabilitate II permite, în astfel de cazuri, ca autoritățile de supraveghere să aplice „alte metode” care să asigure o supraveghere adecvată la nivel de grup. Aceste metode nu sunt descrise în mod exhaustiv în directivă, care se referă în mod explicit doar la posibilitatea ca supraveghetorul grupului să solicite înființarea unui holding de asigurare în Uniune, căruia să i se aplice cerințele de supraveghere deplină la nivel de grup.

Cu toate acestea, în practică, există practici foarte divergente în ceea ce privește supravegherea la nivelul grupurilor ale căror întreprinderi-mamă au sediul central în țări terțe neechivalente.

Pe de o parte, în conformitate cu articolul 262 alineatul (2), Comisia a primit, până la sfârșitul anului 2018, mai multe notificări de la două ANS privind utilizarea „altor metode”. În majoritatea cazurilor, notificările respective au vizat atât supravegherea grupului la nivel european, cât și alte cerințe de raportare specifice, pentru a monitoriza riscurile generate de acea parte din cadrul grupului de asigurare sau de reasigurare stabilită în afara SEE.

Pe de altă parte, potrivit informațiilor în materie de supraveghere, alte ANS supraveghează grupuri ale căror ultime întreprinderi-mamă au sediul central în țări terțe. Potrivit EIOPA, o autoritate națională de supraveghere consideră că este suficient să se solicite înființarea unei societăți holding în SEE și că partea din afara SEE a grupurilor din țări terțe nu ar trebui să facă obiectul unei supravegheri la nivel de grup. Alte ANS care au decis să nu utilizeze „alte metode” arată că punerea în aplicare a articolului 262 alineatul (2) poate fi dificilă și consideră că ar trebui să li se permită să renunțe complet la supravegherea la nivel mondial a grupului¹⁵. Cu toate acestea, astfel de abordări nu sunt suficiente pentru a monitoriza în mod corespunzător riscurile generate de părțile din afara SEE ale grupurilor din țări terțe, iar compatibilitatea acestora cu Directiva Solvabilitate II ar fi discutabilă.

b. Domeniul de aplicare al supravegherii la nivel de grup și al supravegherii la nivelul holdingurilor de asigurare

În fiecare caz în parte și în cazul în care sunt îndeplinite anumite criterii, supraveghetorii grupurilor pot decide să nu includă o întreprindere în domeniul de aplicare al supravegherii la nivel de grup¹⁶ (inclusiv ultima întreprindere-mamă a grupului). Uneori, această decizie poate avea drept rezultat neexercitarea supravegherii la nivel de grup, ceea ce ar putea avea efecte negative asupra protecției deținătorilor de polițe de asigurare și asupra condițiilor de concurență echitabile.

Există riscul apariției unor condiții de concurență inechitabile, chiar și în cazul în care excluderea ultimei întreprinderi-mamă nu conduce la neexercitarea supravegherii la nivel de

¹⁴ A se vedea articolul 247 alineatul (2) literele (b) și (v) din Directiva Solvabilitate II.

¹⁵ Totuși, supravegherea la nivel de grup aplicată grupurilor ale căror întreprinderi-mamă sunt înregistrate într-o țară terță neechivalentă trebuie exercitată în conformitate cu articolul 262 din Directiva Solvabilitate II.

¹⁶ A se vedea articolul 214 alineatul (2) din Directiva Solvabilitate II.

grup, ci la exercitarea supravegherii grupului la nivelul unei întreprinderi-mamă intermediare. Astfel de decizii de excludere pot conduce, într-adevăr, la o recuperare de capital semnificativă pentru grup, în cazul în care ultima întreprindere-mamă nu deține întregul capital al acestor filiale.

În plus, în cazul în care întreprinderea-mamă a unui grup este o societate holding, supravegherea la nivel de grup poate fi limitată la raportarea tranzacțiilor intragrup dacă supraveghetorul grupului consideră că activitatea principală a întreprinderii-mamă nu constă în deținerea unor participații în filiale ale întreprinderilor de asigurare¹⁷. Prin urmare, abordările inconsecvente în ceea ce privește identificarea holdingurilor pot conduce la apariția unor condiții de concurență inechitabile în Uniunea Europeană. La nivel mai general, EIOPA constată că competențele de intervenție ale supraveghetorilor grupului la nivelul holdingurilor, care sunt definite de legislația națională, sunt limitate în anumite jurisdicții¹⁸.

c. Cadrul pentru intervenția timpurie la nivel de grup¹⁹

EIOPA definește intervenția timpurie drept *„o etapă în care solvabilitatea unui asigurător începe să se deterioreze și este posibil ca aceasta să continue să se deterioreze și să scadă sub cerința de capital de solvabilitate dacă nu se iau măsuri de remediere”*.

Pentru intervenția timpurie la nivel de grup este necesar ca supraveghetorii grupului să dispună în timp util de informații privind deteriorarea condițiilor financiare. În acest scop, Directiva Solvabilitate II²⁰ impune întreprinderii participative a grupului de asigurare sau de reasigurare să informeze supraveghetorul grupului de îndată ce constată că cerința de capital de solvabilitate a grupului (denumită în continuare „SCR”) nu mai este respectată sau că este posibil să nu fie respectată în următoarele trei luni. EIOPA raportează patru cazuri de notificări în trei state membre diferite începând cu 1 ianuarie 2016 (unul dintre aceste cazuri corespunde unei încălcări efective a SCR). În termen de două luni de la data la care s-a constatat nerespectarea SCR a grupului, trebuie prezentat un plan de redresare supraveghetorului grupului²¹. Acesta a fost cazul grupului care a încălcat SCR a grupului său.

Deși nu sunt acoperite în mod explicit, competențele în materie de intervenție timpurie sunt incluse într-o anumită măsură în Directiva Solvabilitate II. La nivel individual, supraveghetorii ar trebui să aibă competența de a lua toate măsurile necesare pentru a proteja interesele deținătorilor de polițe de asigurare în cazul în care solvabilitatea unui asigurător continuă să se deterioreze²². La nivel de grup, Directiva Solvabilitate II stabilește, pentru toate autoritățile naționale de supraveghere, obligația de a adopta, în calitate de supraveghetori ai

¹⁷ În acest caz, holdingul este un holding mixt de asigurare [menționat la articolul 212 alineatul (1) litera (g) din Directiva Solvabilitate II], și nu un holding de asigurare [menționat la articolul 212 alineatul (1) litera (f)].

¹⁸ Probleme similare au fost identificate în sectorul bancar. Directiva (UE) 2019/878 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 de modificare a Directivei 2013/36/UE introduce o procedură de aprobare specifică și competențe directe de supraveghere a anumitor societăți holding. În plus, Regulamentul (UE) 2019/876 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 clarifică criteriile necesare pentru a identifica dacă principala activitate a unei instituții financiare (holding) constă în deținerea unor filiale bancare.

¹⁹ A se vedea articolul 242 alineatul (2) litera (a) din Directiva Solvabilitate II.

²⁰ A se vedea articolul 218 alineatul (5) din Directiva Solvabilitate II.

²¹ A se vedea articolul 218 alineatul (4) din Directiva Solvabilitate II.

²² A se vedea articolul 141 din Directiva Solvabilitate II. Această dispoziție nu se aplică *prin analogie la nivel de grup*.

grupului, măsurile necesare în cazul în care solvabilitatea în grup poate fi pusă în pericol (chiar și în cazul în care grupul îndeplinește toate cerințele reglementare) sau în cazul în care tranzacțiile intragrup sau concentrările riscurilor reprezintă o amenințare la adresa situației financiare a întreprinderilor de asigurare sau de reasigurare din cadrul grupului²³.

În pofida existenței acestor dispoziții, EIOPA raportează că numai 12 autorități naționale de supraveghere au competențe explicite în materie de intervenție timpurie la nivel de grup. Ar fi necesare investigații suplimentare pentru a înțelege motivul pentru care majoritatea ANS sunt declarate ca neavând competențe în materie de intervenție timpurie la nivel de grup, în pofida dispozițiilor existente în cadru.

În cadrele naționale în care ANS au competențe în materie de intervenție timpurie, factorii declanșatori sunt foarte diferiți, de la criterii pur cantitative (pentru două ANS) la criterii pur calitative (pentru alte două ANS), opt dintre ANS recurgând la factori declanșatori atât de natură cantitativă, cât și calitativă. Setul de instrumente de care dispun ANS pentru a-și exercita competențele în materie de intervenție timpurie, în calitate de supraveghetori ai grupului, diferă semnificativ de la un stat membru la altul: în timp ce unele dintre ele sunt disponibile în general (de exemplu, pentru a limita plățile dividendelor), altele sunt disponibile doar pentru un număr limitat de ANS (de exemplu, pentru a solicita vânzarea filialelor).

III. Pilonul I: calculul solvabilității și supravegherea la nivel de grup

Supravegherea solvabilității la nivel de grup presupune o monitorizare a disponibilității fondurilor proprii eligibile ale grupului și asigurarea faptului că valoarea acestora este întotdeauna cel puțin egală cu SCR a grupului²⁴. În mod implicit, calculul solvabilității la nivel de grup trebuie efectuat în conformitate cu metoda 1 („metoda bazată pe consolidarea contabilă”)²⁵. În acest caz, atât fondurile proprii, cât și SCR la nivel de grup sunt calculate pe baza conturilor consolidate. Peste 90 % dintre grupurile europene aplică abordarea implicită.

În cazul în care aplicarea exclusivă a metodei 1 ar fi inadecvată, supraveghetorii grupului pot decide, după consultarea celorlalte autorități de supraveghere interesate și a grupului însuși, să aplice unui grup fie metoda 2 („metoda deducerii și agregării”), fie o combinație între metodele 1 și 2²⁶. Înainte de a lua această decizie, supraveghetorul grupului trebuie să ia în considerare un număr limitat de criterii enumerate la articolul 328 din Regulamentul delegat (UE) 2015/35 al Comisiei (denumit în continuare „Regulamentul delegat Solvabilitate II”)²⁷. În acest caz, societățile care nu intră în sfera de aplicare a metodei 1 contribuie la fondurile proprii ale grupului și la SCR a grupului cu o cotă proporțională din fondurile proprii individuale și din cerințele de capital.

²³ A se vedea articolul 258 alineatul (1) din Directiva Solvabilitate II.

²⁴ A se vedea articolul 218 din Directiva Solvabilitate II.

²⁵ A se vedea articolul 220 din Directiva Solvabilitate II.

²⁶ A se vedea articolul 220 din Directiva Solvabilitate II.

²⁷ Regulamentul delegat (UE) 2015/35 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Directivei 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), JO L 12, 17.1.2015, p. 1.

În practică, și pe baza informațiilor în materie de supraveghere publicate de ANS, metoda deducerii și agregării este foarte rar aplicată „pe deplin”, iar grupurile în cauză reprezintă mai puțin de 0,9 % din valoarea totală a fondurilor proprii ale grupului la nivel european.

a. Fondurile proprii ale grupului

i. *Clasificarea fondurilor proprii ale grupului*

Pentru a fi clasificate la nivel de grup, elementele fondurilor proprii emise de filiale ale întreprinderilor de asigurare și de reasigurare, de holdingurile de asigurare, de holdingurile financiare mixte și de întreprinderile prestatoare de servicii auxiliare²⁸ trebuie să îndeplinească cerințele prevăzute la articolele 331-333 din Regulamentul delegat Solvabilitate II. Acest lucru presupune că, pentru ca un element al fondurilor proprii să fie eligibil la nivel de grup, nu este suficient să fie clasificat ca element al fondurilor proprii la nivel individual.

O cerință suplimentară explicită este ca elementul fondurilor proprii la nivel de grup să nu fie grevat de sarcini²⁹. În practică, aceasta implică faptul că poate fi necesar ca evaluarea realizată la nivel individual în ceea ce privește sarcinile să fie completată cu o analiză suplimentară la nivel de grup.

În special, considerentul 127 al Regulamentului delegat Solvabilitate II oferă un exemplu de grevare în contextul elementelor de fonduri proprii care sunt emise de către holdingurile de asigurare și holdingurile financiare mixte³⁰. EIOPA subliniază că acest considerent ar trebui să fie aplicat atunci când se evaluează dacă există o sarcină. Cu toate acestea, unele ANS ar aprecia o mai mare claritate a dispozițiilor legale, pentru a asigura forța executorie a acestei cerințe. În plus, EIOPA subliniază că nu este clar dacă principiile formulate în considerentul respectiv ar trebui să se aplice și întreprinderilor-mamă de asigurare sau de reasigurare ale căror elemente de fonduri proprii trebuie, de asemenea, să fie libere de sarcini³¹. Câteva ANS aplică deja considerentul 127, indiferent de natura întreprinderii-mamă.

O cerință suplimentară pentru fondurile proprii ale grupului³² este aceea că acestea ar trebui să prevadă o anulare sau o amânare a distribuțiilor³³, precum și suspendarea rambursării sau a

²⁸ Astfel cum sunt definite la articolul 1 punctul 53 din Regulamentul delegat Solvabilitate II.

²⁹ A se vedea articolul 331 alineatul (1) litera (b), articolul 332 alineatul (1) litera (b), articolul 333 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul delegat Solvabilitate II.

³⁰ „[E]lementele de fonduri proprii care sunt emise de către holdingurile de asigurare și holdingurile financiare mixte în cadrul grupului nu ar trebui considerate ca fiind libere de sarcini decât dacă creanțele referitoare la aceste elemente de fonduri proprii se clasifică în urma creanțelor tuturor deținătorilor de polițe și ale tuturor beneficiarilor întreprinderilor de asigurare sau de reasigurare care aparțin grupului”.

³¹ În acest sens, titlul articolului 331 din Regulamentul delegat poate să nu fie în deplină concordanță cu conținutul respectivului articol. Într-adevăr, deși titlul sugerează că acest articol se aplică exclusiv întreprinderilor de asigurare sau de reasigurare afiliate, alineatul (3) al acestui articol prevede că acesta se aplică și întreprinderilor participative.

³² A se vedea articolul 331 alineatul (2) litera (a), articolul 332 alineatul (2) litera (a), articolul 333 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul delegat Solvabilitate II.

³³ A se vedea articolul 71 alineatul (1) litera (l), articolul 73 alineatul (1) litera (g) și articolul 77 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul delegat Solvabilitate II. Distribuiri se referă la dividendele pentru instrumentele de capitaluri proprii, iar plata cupoanelor - la datoriile subordonate. Anularea distribuțiilor în cazul neîndeplinirii SCR a grupului este necesară numai pentru fondurile proprii de rangul 1.

răscumpărării³⁴ dacă SCR și/sau MCR a grupului nu este îndeplinită (sau dacă distribuirea duce la neîndeplinirea acestei cerințe). Cu toate acestea, în regulament nu se specifică cu claritate dacă neîndeplinirea acestei cerințe implică faptul că instrumentul nu poate fi recunoscut, în niciun caz, drept fond propriu al grupului, chiar dacă acesta contribuie la acoperirea riscurilor generate de o întreprindere de asigurare afiliată.

ii. Disponibilitatea la nivel de grup a fondurilor proprii

Articolul 330 alineatul (1) din Regulamentul delegat Solvabilitate II definește criteriile pe care ANS ar trebui să le ia în considerare atunci când evaluează disponibilitatea fondurilor proprii la nivel de grup. Evaluarea disponibilității la nivel de grup a fondurilor proprii necesită înțelegerea dreptului contractelor și a dreptului societăților comerciale din diferitele țări în care grupul își desfășoară activitatea. Acest lucru creează dificultăți supraveghetorilor grupului, în special în cazul marilor grupuri transfrontaliere.

Uneori, evaluarea disponibilității este confundată cu o simplă evaluare a lichidității activelor, având în vedere că evaluarea disponibilității acoperă atât capacitatea fondurilor proprii de a absorbi toate tipurile de pierderi, cât și capacitatea de a transfera active³⁵. Aceasta face obiectul unor practici de supraveghere foarte diferite, care pot avea un impact semnificativ asupra calculului solvabilității la nivel de grup. Aceste incertitudini sunt legate de:

- metodele care pot fi utilizate pentru a demonstra posibilitatea de a pune la dispoziție fonduri proprii în termen de cel mult nouă luni³⁶,
- tratamentul unor elemente specifice precum rezerva de reconciliere³⁷ (inclusiv profitul preconizat inclus în primele viitoare și beneficiile măsurilor tranzitorii privind rata dobânzilor fără risc sau ale măsurilor tranzitorii privind rezervele tehnice³⁸), sau interesele minoritare;
- interpretarea dispoziției care permite includerea anumitor elemente care nu sunt disponibile în fondurile proprii ale grupului numai în cuantumul contribuției fiecărui asigurător afiliat la SCR a grupului³⁹.

b. Cerințele de capital ale grupului

i. Utilizarea metodei 1 (abordarea bazată pe consolidarea contabilă)

Atunci când se utilizează metoda 1, Directiva Solvabilitate II impune grupurilor să asigure consolidarea integrală a datelor tuturor filialelor de asigurare sau de reasigurare⁴⁰ din SEE sau din afara SEE sau, în cazul în care informațiile necesare nu sunt disponibile, să deducă integral valoarea contabilă a acestor întreprinderi⁴¹. Cu toate acestea, unele ANS consideră că aceste cerințe sunt impracticabile pentru marile grupuri internaționale și că există posibilitatea

³⁴ A se vedea articolul 71 alineatul (1) litera (j), articolul 73 alineatul (1) litera (f) și articolul 77 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul delegat Solvabilitate II.

³⁵ A se vedea articolul 330 alineatul (1) literele (a) și (b) din Regulamentul delegat Solvabilitate II.

³⁶ A se vedea articolul 330 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul delegat Solvabilitate II.

³⁷ Astfel cum este definită la articolul 70 din Regulamentul delegat Solvabilitate II.

³⁸ A se vedea articolul 308c și, respectiv, articolul 308d din Directiva Solvabilitate II.

³⁹ Unele ANS consideră că contribuția nu poate fi acoperită numai prin elemente care nu sunt disponibile.

⁴⁰ A se vedea articolul 335 alineatul (1) litera (a) și articolul 336 litera (a) din Regulamentul delegat Solvabilitate II.

⁴¹ A se vedea articolul 229 din Directiva Solvabilitate II.

utilizării unor abordări simplificate. La nivel mai general, alte diferențe legate de abordările bazate pe consolidare prevăzute de Directiva Solvabilitate II și de IFRS pot da naștere unor dificultăți operaționale semnificative pentru grupuri⁴².

Cerința consolidată de capital de solvabilitate în cazul unui grup ar trebui să ia în considerare diversificarea globală a riscurilor existente pentru toate întreprinderile de asigurare și reasigurare, astfel încât să reflecte în mod adecvat expunerea la risc a grupului respectiv⁴³. Prin urmare, în aproape toate cazurile, atunci când se utilizează metoda 1, SCR a grupului va avea o valoare mai mică decât suma SCR, la nivel individual, ale tuturor întreprinderilor de asigurare și de reasigurare din cadrul grupului respectiv. Cu toate acestea, potrivit EIOPA, unui supraveghetori ai grupului limitează avantajele diversificării, considerând că SCR a unei întreprinderi de asigurare sau de reasigurare constituie o barieră în calea transferabilității fondurilor proprii. O astfel de interpretare ar avea același efect asupra solvabilității la nivel de grup cu respingerea avantajelor diversificării pentru întreprinderile din cadrul unui anumit grup.

În plus, unele părți interesate susțin că abordarea utilizată pentru calcularea cerinței minime de capital de solvabilitate pe bază consolidată a grupului (denumită în continuare „MCR la nivel de grup”) poate avea consecințe neprevăzute. Într-adevăr, în timp ce la nivel individual, cerința de capital minim (denumită în continuare „MCR”) nu trebuie să scadă sub 25 % și nici să depășească 45 % din SCR a întreprinderii⁴⁴, la nivel de grup nu există un astfel de „coridor”. Ca urmare, pentru unele grupuri, MCR la nivel de grup este aproape (sau chiar egală) cu SCR a grupului, iar rata MCR la nivel de grup poate fi mai mică sau foarte apropiată de rata SCR a grupului⁴⁵. Prin urmare, pot exista cazuri în care un grup să nu respecte MCR la nivel de grup înaintea de a nu respecta SCR a grupului. În astfel de situații, MCR la nivel de grup limitează avantajele diversificării pe care grupurile le pot recunoaște în cerințele lor de capital.

În sfârșit, tratamentul MCR la nivelul unui grup de întreprinderi de asigurare și de reasigurare din țări terțe poate să nu fie suficient de clar, în pofida orientărilor EIOPA⁴⁶ cu privire la acest subiect.

ii. Utilizarea unei combinații între metodele 1 și 2

Atunci când se utilizează o combinație de metode, câteva ANS consideră că societățile incluse prin metoda 2 ar trebui să contribuie în continuare la partea din cerința de capital de

⁴² De exemplu, articolul 335 din Regulamentul delegat Solvabilitate II nu face o distincție clară între asocierile în participație și exploatarea în participație, astfel cum sunt definite în IFRS 11. Acest lucru implică faptul că, deși un asigurător trebuie să includă, în scopuri contabile, interesele sale în asocierile în participație utilizând metoda punerii în echivalență, poate fi nevoie ca acesta să utilizeze consolidarea proporțională în temeiul Directivei Solvabilitate II (pentru care sunt necesare informații mai amănunțite și, posibil, nedisponibile).

⁴³ A se vedea considerentul 101 al Directivei Solvabilitate II.

⁴⁴ A se vedea articolul 129 alineatul (3) din Directiva Solvabilitate II. Trebuie remarcat faptul că acest „coridor” nu se aplică în cazurile în care MCR este egală cu pragul absolut astfel cum este definit la articolul 129 alineatul (1) litera (d) din directivă.

⁴⁵ Acest lucru se poate întâmpla deoarece Directiva Solvabilitate II impune criterii de eligibilitate mai stricte pentru fondurile proprii în vederea acoperirii MCR la nivel de grup. Fondurile proprii de rang 3 și fondurile proprii auxiliare nu sunt eligibile pentru a acoperi MCR la nivel de grup, însă sunt eligibile pentru a acoperi SCR a grupului.

⁴⁶ Disponibil [la acest link](#).

solvabilitate consolidată la nivel de grup⁴⁷. Altele nu sunt de acord cu această abordare, care ar conduce la o dublă contabilizare a acelorași riscuri, deoarece acele societăți contribuie, de asemenea, la SCR totală a grupului printr-o cotă proporțională din SCR la nivel individual⁴⁸. Pe de altă parte, atunci când se utilizează exclusiv metoda 2, SCR a grupului se bazează pe SCR la nivelul individual al fiecărei societăți, fără a elimina tranzacțiile intragrup (conducând, prin urmare, la dubla contabilizare a acelorași riscuri).

O altă incertitudine este legată de posibilitatea aplicării metodei 2 și în cazul holdingurilor de asigurare, nu numai al asigurătorilor. În acest sens, ar trebui totuși să se asigure faptul că o cerință de capital noțională pentru astfel de societăți se calculează în mod coerent în întreaga Uniune.

În sfârșit, nu este clar dacă metoda 2 se poate aplica unui subgrup pe bază consolidată⁴⁹. EIOPA consideră că metoda deducerii și agregării se poate aplica numai societăților individuale.

iii. Modelele interne ale grupului⁵⁰

În conformitate cu abordarea orientată spre risc, Directiva Solvabilitate II permite societăților și grupurilor de asigurări să utilizeze modele interne pentru a calcula SCR, nu numai formula standard, sub rezerva aprobării de către supraveghetor. Articolul 231 din Directiva Solvabilitate II definește modelele interne ale grupului și prevede norme referitoare la modalitatea de a ajunge la o decizie comună cu privire la cererea de utilizare a unui model.

Pe baza informațiilor în materie de supraveghere publicate de ANS, există 45 de modele interne⁵¹ aprobate la nivel de grup în 10 state membre diferite ale UE. În general, ANS consideră că Directiva Solvabilitate II oferă măsurile și flexibilitatea necesare pentru evaluarea, autorizarea și monitorizarea efectivă a adecvării modelelor interne de grup.

În cazul în care domeniul de aplicare al unui model intern al grupului nu acoperă toate întreprinderile de asigurare și de reasigurare afiliate (modelul intern parțial al grupului), grupurile pot decide să aplice societăților care nu sunt acoperite de modelul intern:

- una dintre tehnicile de integrare prevăzute în anexa XVIII la Regulamentul delegat (UE) 2015/35 al Comisiei (denumit în continuare „Regulamentul delegat Solvabilitate II”);
- metoda deducerii și agregării (metoda 2).

Cu toate acestea, tehnicile de integrare au fost inițial concepute pentru integrarea riscurilor, și nu a societăților. Prin urmare, utilizarea acestor tehnici la nivel de grup poate să nu reflecte în mod corespunzător unele interdependențe între întreprinderi. De asemenea, ar putea fi posibil

⁴⁷ Se poate considera că acestea contribuie la submodulul „risc aferent devalorizării acțiunilor”, la submodulul „risc valutar” și la submodulul „concentrări ale riscurilor de piață”.

⁴⁸ Acest argument cu privire la riscul valutar este discutabil: metoda 2 nu poate să țină seama în mod adecvat de riscul valutar care rezultă din utilizarea unei valute diferite la nivelul întreprinderilor din țări terțe și la nivelul grupului.

⁴⁹ Aceasta ar însemna că este posibil să se calculeze o cerință de capital consolidată la nivelul subgrupului (și anume eliminarea tranzacțiilor intragrup și recunoașterea efectelor diversificării la nivelul societăților din subgrupul respectiv) și, ulterior, să fie agregată acea cerință de capital la restul grupului.

⁵⁰ A se vedea articolul 242 alineatul (2) litera (b).

⁵¹ 11 modele interne complete sau 34 de modele interne parțiale.

arbitrajul de reglementare între utilizarea unei tehnici de integrare (care nu necesită un proces de aprobare dedicat) și utilizarea metodei deduceri și agregări (care face obiectul aprobării prealabile de către autoritățile de supraveghere). Într-adevăr, poate fi mai avantajoasă includerea unei societăți prin utilizarea unei tehnici de integrare decât prin utilizarea metodei deduceri și agregări⁵², cu excepția cazului în care întreprinderea în cauză are sediul central într-o țară terță echivalentă, caz în care grupul poate fi stimulat să aplice metoda 2 pentru a aplica normele locale⁵³.

În sfârșit, EIOPA indică faptul că unele grupuri scot anumite jurisdicții din domeniul de aplicare al modelelor lor interne din cauza diferitelor practici de supraveghere. În plus, în contextul unui proces de adoptare a deciziei comune, același model intern poate fi pus în aplicare în moduri diferite la nivel de grup și la nivelul întreprinderilor afiliate în ceea ce privește aspecte-cheie, precum punerea în aplicare a primei de volatilitate dinamică sau modelarea riscului suveran. Astfel de divergențe pot afecta managementul riscurilor la nivel de grup.

iv. Tratatamentul întreprinderilor din alte sectoare financiare

Întreprinderile din alte sectoare financiare (de exemplu, instituțiile de credit și instituțiile financiare sau instituțiile pentru furnizarea de pensii ocupaționale) ar trebui incluse în calculul solvabilității la nivel de grup printr-o cotă proporțională din fondurile proprii sectoriale și din cerințele de capital⁵⁴. Atât EIOPA, cât și ANS consideră că cadrul legal nu specifică în mod clar modul în care aceste societăți ar trebui să contribuie la acoperirea SCR a grupului.

În special, evaluarea calității și a disponibilității fondurilor proprii sectoriale în conformitate cu principiile Directivei Solvabilitate II se dovedește a fi o provocare. În mod similar, cadrul juridic nu precizează tratamentul rezervelor de capital și al majorărilor de capital sectoriale.

În sfârșit, articolul 228 din Directiva Solvabilitate II prevede că, la calcularea solvabilității unui grup care include o instituție de credit sau o instituție financiară ori o întreprindere de investiții afiliată, grupul respectiv poate aplica prin analogie metoda 1 sau 2 prevăzute în anexa I la Directiva 2002/87/CE⁵⁵. Acest articol prevede, de asemenea, că metoda 1 poate fi aplicată numai atunci când supraveghetorul grupului se declară „mulțumit de nivelul de gestiune integrată și de control intern al entităților care fac obiectul consolidării”. Cu toate acestea, în practică, metodele prevăzute în Directiva 2002/87/CE sunt rareori posibile, având în vedere diferitele standarde de evaluare și consolidare din cele două cadre, precum și lipsa orientărilor privind modalitatea de evaluare a nivelului de gestiune integrată și de control intern.

⁵² De exemplu, interesele minoritare pot face parte din fondurile proprii ale grupului atunci când se folosește o tehnică de integrare, în timp ce acest lucru nu este posibil în cazul în care se utilizează metoda deduceri și agregări.

⁵³ În conformitate cu articolul 227 din Directiva Solvabilitate II, în cazul în care o întreprindere de asigurare sau de reasigurare afiliată inclusă prin metoda 2 are sediul social într-o țară terță echivalentă, pentru a calcula solvabilitatea grupului, fondurile proprii ale întreprinderii respective și cerințele de capital pot fi stabilite în conformitate cu normele locale.

⁵⁴ A se vedea articolul 335 alineatul (1) litera (e) și articolul 336 litera (d) din Regulamentul delegat Solvabilitate II.

⁵⁵ Directiva 2002/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2002 privind supravegherea suplimentară a instituțiilor de credit, a întreprinderilor de asigurare și a întreprinderilor de investiții care aparțin unui conglomerat financiar și de modificare a Directivelor 73/239/CEE, 79/267/CEE, 92/49/CEE, 92/96/CEE, 93/6/CEE și 93/22/CEE ale Consiliului și a Directivelor 98/78/CE și 2000/12/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului, JO L 35, 11.2.2003, p. 1.

IV. Pilonii 2 și 3: guvernanta la nivel de grup și raportarea la nivel de grup⁵⁶

a. Guvernanta grupului

i. *Aplicarea prin analogie, la nivel de grup, a dispozițiilor aplicabile la nivel individual*

Cerințele de guvernanta la nivel de grup nu sunt specificate în totalitate în Directiva Solvabilitate II. Dimpotrivă, directiva prevede doar că mai multe dispoziții care se aplică la nivel individual se aplică, prin analogie, și la nivel de grup. Potrivit EIOPA, acest lucru face ca punerea în aplicare a respectivelor dispoziții de către supraveghetorii grupului să fie mult mai dificilă. Principalele provocări sunt legate de:

- sistemul de guvernanta la nivel de grup⁵⁷. În primul rând, societățile care nu au ca obiect de activitate asigurările intră în domeniul de aplicare al supravegherii la nivel de grup și, prin urmare, sunt acoperite de sistemul de guvernanta la nivel de grup, ceea ce poate fi o provocare. În plus, pot exista incertitudini juridice în ceea ce privește identificarea și răspunderea „organului administrativ, de conducere și de control” (denumit în continuare „AMSB”) la nivel de grup⁵⁸. În sfârșit, AMSB al unei societăți individuale se poate confrunta cu obiective contradictorii, având în vedere că trebuie să asigure atât caracterul adecvat al sistemului de guvernanta la nivel individual, cât și coerența acestuia cu cel al grupului.
- cerințele de competență și onorabilitate⁵⁹, care depind de competențele de intervenție ale ANS la nivelul holdingurilor. În plus, în opinia EIOPA, domeniul de aplicare al acestor cerințe este neclar (AMSB și/sau persoanele care conduc efectiv holdingul de asigurare și/sau care dețin funcții-cheie)⁶⁰.
- majorarea de capital la nivel de grup⁶¹, în special în ceea ce privește guvernanta. Întrucât sistemul de guvernanta al grupului este definit parțial prin intermediul unei trimeri la aplicarea prin analogie a dispozițiilor aplicabile la nivel individual, care este interpretabilă, este mai dificil pentru un supraveghetor al grupului să constate o abatere semnificativă de la directivă.

Aceste exemple diferite ilustrează faptul că dispozițiile care prevăd aplicarea prin analogie oferă o marjă foarte largă de interpretare și pot genera dificultăți pentru supraveghetori în ceea ce privește interpretarea normelor. EIOPA a oferit orientări privind unele dintre aspectele menționate anterior. Unele ANS, atunci când au transpus Directiva Solvabilitate II în legislația națională, și-au elaborat propriile norme sau orientări naționale.

⁵⁶ Deși „pilonul 3” acoperă, de asemenea, publicarea informațiilor la nivel de grup, acest aspect nu face obiectul acestui capitol.

⁵⁷ A se vedea articolul 246 din Directiva Solvabilitate II.

⁵⁸ Mai exact, nu există o definiție a „AMSB al grupului”, iar articolul 40 din Directiva Solvabilitate II privind răspunderea AMSB nu se aplică prin analogie la nivel de grup.

⁵⁹ A se vedea articolul 257 din Directiva Solvabilitate II.

⁶⁰ A se vedea articolul 257 (titlul și textul articolului) și articolul 42 din Directiva Solvabilitate II.

⁶¹ A se vedea articolul 233 alineatul (6) din Directiva Solvabilitate II.

*ii. Managementul riscurilor în mod centralizat la nivel de grup*⁶²

Grupurile de asigurare și de reasigurare au obligația de a institui sisteme eficiente de management al riscurilor și de control intern care să fie aplicate în mod coerent în cadrul tuturor întreprinderilor individuale incluse în domeniul de aplicare al supravegherii la nivel de grup⁶³. Cu toate acestea, Directiva Solvabilitate II prevede, de asemenea, că grupurile pot solicita un regim de supraveghere la nivel de grup în care managementul riscurilor să fie realizat în mod centralizat (CRM), în cazul în care procesele de management al riscurilor și mecanismele de control intern ale întreprinderii-mamă acoperă și filialele acesteia⁶⁴. Prin urmare, regimul CRM implică transferul sarcinilor legate de managementul riscurilor de la o întreprindere afiliată la întreprinderea participativă din cadrul aceluiași grup.

În prezent, nu există cazuri de aplicare a dispozițiilor privind CRM. În orice caz, regimul CRM nu ar avea probabil un impact semnificativ asupra alocării capitalului în cadrul unui grup, deoarece întreprinderile de asigurare sau de reasigurare afiliate ar trebui să respecte în continuare cerințele de capital la nivel individual. La nivel mai general, în cadrul actual, nu există niciun avantaj clar pentru grupurile care solicită regimul CRM. În cazul aplicării regimului CRM, acordurile dintre întreprinderea-mamă și filialele sale referitoare la procesele de management al riscurilor și la mecanismele de control intern fac obiectul externalizării. Prin urmare, societățile de asigurare sau de reasigurare din cadrul grupului ar trebui totuși să respecte toate cerințele Directivei Solvabilitate II legate de externalizare și, la un nivel mai general, să răspundă în continuare de gradul de adecvare a propriului sistem de guvernare.

b. Raportarea tranzacțiilor intragrup, concentrarea riscurilor și efectele diversificării la nivel de grup

*i. Tranzacțiile intragrup*⁶⁵

O „tranzacție intragrup” este orice tranzacție prin care o întreprindere de asigurare sau reasigurare recurge direct sau indirect la alte întreprinderi din cadrul aceluiași grup sau la orice persoană fizică sau juridică care are legături strânse cu întreprinderile din acel grup în vederea îndeplinirii unei obligații de natură contractuală sau nu, cu titlu oneros sau nu⁶⁶.

Grupurile de asigurare sau de reasigurare au obligația de a transmite supraveghetorilor grupului rapoarte cu privire la tranzacțiile semnificative intragrup, cel puțin anual, și rapoarte cu privire la tranzacțiile intragrup extrem de importante, de îndată ce acest lucru este posibil⁶⁷. De asemenea, supraveghetorii grupului trebuie să definească tipul de tranzacții intragrup care ar trebui notificate de grupuri în orice circumstanțe⁶⁸.

⁶² A se vedea articolul 242 alineatul (2) litera (b); Regimul de management al riscurilor în mod centralizat la nivel de grup înlocuiește propunerea Comisiei privind un „regim al suportului de grup”, care ar fi permis grupurilor să îndeplinească o parte din SCR a filialelor printr-o promisiune conform căreia întreprinderea-mamă ar oferi capital asigurătorilor afiliați în cazul în care acest lucru ar fi necesar. Regimul suportului de grup nu face obiectul [solicitării de consultanță tehnică pentru revizuirea Directivei Solvabilitate II pe care Comisia a adresat-o EIOPA](#).

⁶³ A se vedea articolul 246 alineatul (1) din Directiva Solvabilitate II.

⁶⁴ A se vedea articolele 236-239 din Directiva Solvabilitate II.

⁶⁵ A se vedea articolul 242 alineatul (2) litera (c) din Directiva Solvabilitate II.

⁶⁶ A se vedea articolul 13 punctul 19 din Directiva Solvabilitate II.

⁶⁷ A se vedea articolul 245 alineatul (2) din Directiva Solvabilitate II.

⁶⁸ A se vedea articolul 245 alineatul (3) din Directiva Solvabilitate II.

Definiția din directivă a tranzacțiilor intragrup poate să nu fie suficient de clară și exhaustivă. Acest lucru conduce la interpretări diferite atât în rândul supraveghetorilor, cât și în rândul participanților la piață. În special, includerea holdingurilor, a întreprinderilor prestatoare de servicii auxiliare și a societăților din alte sectoare financiare în sfera de aplicare a raportării este ambiguă.

În timp ce orientările EIOPA ar putea contribui la promovarea convergenței în materie de supraveghere, ar putea fi totuși necesar să se asigure securitatea juridică prin modificarea definiției tranzacțiilor intragrup în Directiva Solvabilitate II. O delimitare clară a domeniului de aplicare al tranzacțiilor intragrup poate avea, de asemenea, un impact asupra declanșării măsurilor de executare, autoritățile de supraveghere având competența de a adopta măsuri în cazul în care tranzacțiile intragrup (sau concentrările riscurilor) „*reprezintă o amenințare la adresa situației financiare a întreprinderilor de asigurare sau de reasigurare*”⁶⁹. EIOPA raportează un caz în care astfel de măsuri de executare au fost utilizate atât la nivel individual, cât și la nivel de grup.

Supraveghetorii grupurilor urmează proceduri diferite și utilizează criterii și praguri diferite atunci când solicită raportarea tranzacțiilor intragrup. În timp ce unii supraveghetori consideră că abordarea de la caz la caz este justificată de necesitatea de a ține seama de particularitățile fiecărui grup, alte ANS consideră că este necesar un grad mai ridicat de armonizare, deoarece pragurile inadecvate (prea mici sau prea mari) afectează supravegherea tranzacțiilor intragrup, care face parte integrantă din evaluarea globală a riscurilor la nivel de grup.

ii. Concentrarea riscurilor⁷⁰

Întreprinderile de asigurare și de reasigurare participative, holdingurile de asigurare și holdingurile financiare mixte au obligația de a transmite supraveghetorilor grupului rapoarte cu privire la orice concentrare semnificativă a riscurilor, cel puțin o dată pe an⁷¹. De asemenea, supraveghetorii grupului trebuie să definească tipul de riscuri care ar trebui declarate în orice circumstanțe⁷².

Cu toate acestea, nu există o definiție clară pentru concentrarea riscurilor. Articolul 376 din Regulamentul delegat Solvabilitate II definește în mod indirect concentrările „semnificative” de riscuri prin impactul potențial al acestora asupra solvabilității sau poziției de lichiditate a grupului. Acest articol oferă, de asemenea, o listă neexhaustivă a expunerilor directe și indirecte care ar trebui luate în considerare de grupuri atunci când raportează concentrări semnificative de riscuri.

Directiva Solvabilitate II face o distincție clară între concentrările semnificative de riscuri, pentru care trebuie definite praguri cantitative, și concentrările de riscuri care trebuie declarate în orice circumstanțe, care ar trebui definite în funcție de „tipul” lor. În timp ce unele ANS respectă cu strictețe această distincție, altele combină pragurile cantitative cu criterii calitative (de exemplu, praguri diferite în funcție de ratingul instrumentului). În acest stadiu, Comisia

⁶⁹ A se vedea articolul 258 alineatul (1) din Directiva Solvabilitate II.

⁷⁰ A se vedea articolul 242 alineatul (2) litera (c) din Directiva Solvabilitate II.

⁷¹ A se vedea articolul 244 alineatul (2) din Directiva Solvabilitate II.

⁷² A se vedea articolul 244 alineatul (3) din Directiva Solvabilitate II.

nu dispune de date care să arate că diversitatea practicilor de supraveghere în acest sens aduce atingere condițiilor de concurență echitabile.

La nivel mai general, EIOPA identifică provocări similare cu cele identificate în cazul tranzacțiilor intragrup în ceea ce privește stabilirea pragurilor și a tipurilor de concentrații de riscuri care trebuie raportate: în timp ce unii supraveghetori sunt în favoarea unei abordări de la caz la caz, alte ANS pledează pentru un grad mai ridicat de armonizare.

iii. Interacțiunile dintre Directiva Solvabilitate II și Directiva FICOD

În cazul în care un grup de asigurări este, de asemenea, un conglomerat financiar (sau aparține unui conglomerat financiar) care face obiectul unei supravegheri suplimentare în conformitate cu articolul 5 alineatul (2) din Directiva 2002/87/CE (denumită în continuare „FICOD”), supraveghetorul grupului în temeiul Directivei Solvabilitate II poate decide, după consultarea altor autorități de supraveghere interesate, să nu efectueze supravegherea concentrării riscurilor și/sau a tranzacțiilor intragrup⁷³. Această posibilitate este justificată de existența unor cerințe de raportare similare în conformitate cu FICOD⁷⁴.

EIOPA notifică numai două cazuri în care s-a acordat derogarea⁷⁵. FICOD prevede că, în cazul în care nu există niciun prag convenit, ar trebui notificate doar tranzacțiile intragrup care depășesc 5 % din valoarea totală a cerințelor privind rata de acoperire a capitalului conglomeratului. În cazul în care partea din conglomerat dedicată activității de asigurare nu este foarte mare în comparație cu partea dedicată activității bancare, acest prag este probabil prea mare pentru a acoperi în mod suficient tranzacțiile legate de asigurare. Prin urmare, în absența unui acord cu autoritatea de supraveghere bancară în ceea ce privește stabilirea unor praguri mai diferențiate, nu există niciun stimul pentru ca supraveghetorul grupului de asigurare să acorde derogarea.

iv. Efectele diversificării la nivel de grup⁷⁶

Grupul trebuie să furnizeze supraveghetorului grupului o explicație adecvată a diferenței dintre suma SCR a tuturor întreprinderilor de asigurare sau de reasigurare afiliate din grup și SCR pe bază consolidată a grupului⁷⁷. Cu toate acestea, în opinia EIOPA, absența unor modele armonizate de raportare cu privire la avantajele diversificării face ca informațiile furnizate supraveghetorilor grupului să aibă o calitate foarte diferită și un caracter granular.

Cu toate acestea, nu există o abordare bazată pe un model nediferențiat pentru evaluarea avantajelor diversificării, care ar trebui adaptate la riscul, la natura și la complexitatea fiecărui grup. Prin urmare, unele ANS consideră că raportarea complet standardizată și prezentarea informațiilor cu privire la avantajele diversificării nu permit o percepere corespunzătoare a situației specifice fiecărui grup.

⁷³ A se vedea articolul 213 alineatul (3) din Directiva Solvabilitate II.

⁷⁴ A se vedea articolele 8 și 9 din Directiva 2002/87/CE.

⁷⁵ Conform [Joint Committee List of Financial Conglomerates](#) (Lista conglomeratelor financiare a Comitetului comun) publicată în 2018, există 81 de conglomerate financiare, dintre care 24 au renunțat la aplicarea FICOD, în totalitate sau parțial.

⁷⁶ A se vedea articolul 242 alineatul (2) litera (d) din Directiva Solvabilitate II.

⁷⁷ A se vedea articolul 246 alineatul (4) din Directiva Solvabilitate II.

V. Alte aspecte enumerate la articolul 242 alineatul (2) din Directiva Solvabilitate II, care nu sunt legate de supravegherea la nivel de grup.

a. Medierea disputelor din domeniul supravegherii de către EIOPA⁷⁸

Până la sfârșitul anului 2018, nu a existat niciun caz de solicitare de mediere obligatorie. EIOPA a fost abordată de unele ANS în ceea ce privește medierea fără caracter obligatoriu în legătură cu aspecte transfrontaliere. EIOPA a publicat primul său aviz de mediere fără caracter obligatoriu în iunie 2018⁷⁹.

b. Schemele de garantare a asigurărilor (denumite în continuare „IGS”)⁸⁰

Situația din Europa în ceea ce privește IGS⁸¹ este fragmentată. În timp ce unele țări dețin mai multe IGS, altele nu dețin nicio IGS. Există, de asemenea, diferențe substanțiale în ceea ce privește domeniile de activitate acoperite, nivelul de acoperire, domeniul de aplicare⁸², sursele de finanțare, rolul IGS⁸³, baza de calcul a contribuțiilor participanților la piață și capacitatea IGS de a obține fonduri suplimentare în cazul unui deficit de finanțare⁸⁴.

VI. Concluzie

În ansamblu, cadrul prudential pentru supravegherea la nivel de grup se dovedește a fi solid, punând accentul pe gestionarea și guvernanța capitalului și permițând o mai bună înțelegere și monitorizare a riscurilor la nivel de grup. Cu toate acestea, este posibil ca anumite domenii ale cadrului să nu asigure o punere în aplicare armonizată a normelor de către grupuri și de către ANS, fapt care ar putea avea impact asupra condițiilor de concurență echitabile și asupra strategiilor de gestionare a capitalului.

Capitolul II arată că punerea în aplicare în mod diferențiat a Directivei Solvabilitate II privind supravegherea la nivel de grup poate afecta protecția deținătorilor de polițe de asigurare, în funcție de modul în care ANS stabilește domeniul de aplicare al supravegherii și exercită supravegherea la nivelul societăților holding-mamă. De asemenea, subliniază importanța asigurării unei supravegheri adecvate a grupurilor a căror societate-mamă are sediul central într-o țară terță. În plus, având în vedere diferențele mari dintre competențele de supraveghere ale diferitelor ANS, este necesar să se evalueze adecvarea competențelor de intervenție timpurie prevăzute de Directiva Solvabilitate II.

⁷⁸ A se vedea articolul 242 alineatul (2) litera (e) din Directiva Solvabilitate II.

⁷⁹ Disponibil [la acest link](#).

⁸⁰ A se vedea articolul 242 alineatul (2) litera (h). Această secțiune nu se referă la organismele responsabile cu despăgubirea victimelor menționate la articolul 10 din Directiva 2009/103/CE („Directiva privind asigurarea auto”).

⁸¹ În conformitate cu [Cartea albă privind schemele de garantare a asigurărilor a Comisiei Europene](#) din 2010, „[S]chemele de garantare a asigurărilor (Insurance Guarantee Schemes - IGS) oferă consumatorilor o protecție de ultimă instanță în cazurile în care întreprinderile de asigurare nu se află în măsura de a-și îndeplini obligațiile contractuale. Ele protejează astfel cetățenii împotriva riscului de neonorare a cererilor lor de despăgubire de către compania de asigurare devenită insolubilă”.

⁸² Protejarea deținătorilor de polițe de asigurare numai în statul membru de origine sau extinderea acesteia la statul membru gazdă în care asigurătorul își desfășoară activitatea.

⁸³ Urmărind continuarea polițelor de asigurare sau despăgubirea deținătorilor de polițe de asigurare pentru pierdere.

⁸⁴ De exemplu, prin emiterea de titluri de credit sau prin majorarea valorii contribuției anuale.

Capitolul III identifică o serie de incertitudini juridice și practici divergente de supraveghere, care pot avea un impact semnificativ asupra solvabilității la nivel de grup. Acestea privesc atât fondurile proprii ale grupului, cât și SCR și MCR la nivel de grup. Utilizarea modelelor interne de grup poate ridica probleme suplimentare. În primul rând, o punere în aplicare diferită, la nivel individual și la nivel de grup, a aceluiași model intern, în ceea ce privește aspecte-cheie precum prima de volatilitate dinamică, poate afecta managementul riscurilor la nivel de grup. În plus, utilizarea de către un grup a unui model intern parțial ar putea conduce la arbitrajul de reglementare în ceea ce privește modul de integrare în determinarea solvabilității grupului a entităților care nu intră în sfera de aplicare a modelului.

Capitolul IV ilustrează marja largă de interpretare a dispozițiilor privind guvernanta la nivel de grup, care sunt definite în Directiva Solvabilitate II ca fiind, în general, o aplicare prin analogie a cerințelor la nivel individual. Acest capitol identifică de asemenea câteva motive pentru care regimul CRM nu este în prezent aplicat de niciun grup. În ceea ce privește cerințele pilonului III, definiția și domeniul de aplicare al tranzacțiilor intragrup care trebuie raportate sunt considerate de EIOPA și de ANS ca fiind insuficient de clare și exhaustive. Cu toate acestea, există opinii divergente în rândul autorităților de supraveghere în ceea ce privește nivelul adecvat de armonizare a raportării tranzacțiilor intragrup și a concentrărilor de riscuri, precum și în ceea ce privește cuantificarea efectelor diversificării.

În sfârșit, situația extrem de fragmentată a IGS în Europa, astfel cum este prezentată în capitolul V, poate afecta protecția deținătorilor de polițe de asigurare, după cum au arătat mai multe cazuri recente de faliment al unor asigurători care operează la nivel transfrontalier. În prezent, EIOPA analizează în continuare necesitatea unor eventuale demersuri în direcția armonizării IGS, ca urmare a documentului de discuție pe care l-a publicat în 2018⁸⁵.

Articolul 242 alineatul (2) din Directiva Solvabilitate II prevede că raportul Comisiei poate fi însoțit de propuneri legislative. Prezentul raport a identificat o serie de aspecte importante care ar putea să trebuiască abordate, eventual prin intermediul unor modificări legislative, însă este necesară o analiză mai aprofundată a impactului acestor modificări normative potențiale. Comisia consideră, așadar, că supravegherea la nivel de grup ar trebui inclusă în domeniul de aplicare al revizuirii generale a Directivei Solvabilitate II în 2020. Comisia a invitat EIOPA să furnizeze, până la 30 iunie 2020, consultanță tehnică cu privire la aspectele identificate în acest raport, precum și la alte aspecte conexe care ar putea aduce atingere protecției deținătorilor de polițe de asigurare, ca parte a revizuirii, în 2020, a Directivei Solvabilitate II⁸⁶.

⁸⁵ Disponibil [la acest link](#).

⁸⁶ A se vedea [solicitarea de consultanță tehnică pentru revizuirea Directivei Solvabilitate II pe care Comisia a adresat-o EIOPA](#).